

Obsah

Úvodem	V
Autoři jednotlivých částí	X
Seznam použitých zkratk	XXV

Část první. Poškozený v judikatuře Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Oběť trestného činu ve vybraných mezinárodních dokumentech

Kapitola I. Poškozený trestným činem v judikatuře Ústavního soudu	3
1. Obecné otázky posuzování postavení poškozeného v trestním řízení a náhrady škody v rozhodnutích Ústavního soudu	3
2. Poškozený trestným činem a náhrada škody v judikatuře Ústavního soudu	4

Kapitola II. Stručná informace o osobě poškozené trestným činem v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva	18
1. Obecně k judikatuře Evropského soudu pro lidská práva	18
2. Poškozená osoba v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva	20

Kapitola III. Oběť trestného činu z pohledu některých mezinárodních dokumentů	29
1. Mezinárodněprávní dokumenty Organizace spojených národů	29
1.1. Deklarace základních principů spravedlnosti pro oběti trestných činů a zneužití moci z roku 1985	29
1.2. Úmluva OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu z roku 2000	37
1.3. Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, který doplňuje Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu z roku 2000	38
1.4. Van Dijkova analýza Úmluvy OSN a jejího dodatkového Protokolu s desaterem práv oběti	40
1.5. K některým závěrům 10. kongresu OSN o prevenci trestné činnosti a zacházení s pachatelé z pohledu práv oběti trestné činnosti (exkurs)	41
2. Mezinárodní právní dokumenty Rady Evropy a Evropské unie	44
2.1. Evropská úmluva o odškodňování obětí násilných trestných činů ze dne 24. 11. 1983	44
2.2. Doporučení Rady Evropy č. R (85) 11 z roku 1985 o postavení oběti v rámci trestního práva a trestního procesu	45
2.3. Doporučení Rady Evropy č. R (87) 21 z roku 1987 o pomoci obětem trestných činů a prevenci viktimizace	46
2.4. Doporučení Rady Evropy č. R (87) 18 o zjednodušení trestního řízení	47
2.5. Doporučení Rady Evropy č. R (99) 19 týkající se zprostředkování, resp. mediace v trestních věcech	48

2.6. Úvod k současné legislativě Evropské unie (Evropských společenství)	49
2.7. Zpráva Evropské komise „Oběti trestné činnosti v Evropské unii: Úvahy o normách a opatřeních“	50
2.8. Rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení	53
2.9. Směrnice Rady o odškodnění obětí trestných činů	57

Část druhá. Vývoj právní úpravy a názorů na postavení poškozeného v trestním (adhezním) řízení

Kapitola I. Úprava postavení poškozeného v českých zemích a na Slovensku v období mezi světovými válkami a po druhé světové válce až do 1. 8. 1950

1. Trestní řád z roku 1873	61
1.1. Soukromý účastník a soukromý žalobce	61
1. 1. 1. Soukromý účastník a podpůrný (subsidiární) žalobce	61
1. 1. 2. Soukromý žalobce	73
1. 1. 3. Zastupování soukromého účastníka, podpůrného a soukromého žalobce	84
1. 1. 4. Rozhodování o soukromoprávních nárocích v trestním řízení	87
1. 1. 4. 1. Nárok na náhradu škody způsobené trestným činem	90
1. 1. 4. 2. Nárok na navrácení věcí	92
1. 1. 4. 3. Nárok na to, aby jisté právní jednání nebo právní poměr zcela nebo zčásti byly prohlášeny neplatnými a aby byly stanoveny právní následky jejich neplatnosti	94
1. 1. 4. 4. Společné otázky vlastní rozhodování o soukromoprávních nárocích	94
2. Trestní řád z roku 1896 (exkurs)	99
2. 1. Poškozený, soukromá strana, hlavní a náhradní žalobce	99
2. 1. 1. Poškozený, soukromá strana a subsidiární (náhradní) žalobce	99
2. 1. 2. Hlavní soukromý žalobce	107
2. 1. 3. Zastupování poškozeného, soukromé strany, hlavního a náhradního soukromého žalobce	114
2. 1. 4. Rozhodování o soukromoprávních nárocích v trestním řízení, zabavení majetku k zajištění soukromoprávních nároků	118
2. 1. 4. 1. Nárok na náhradu škody, újmy a ušlého zisku	120
2. 1. 4. 2. Nárok na vrácení věci odňaté trestným činem	121
2. 1. 4. 3. Nárok na prohlášení neplatnosti právního úkonu (jednání)	122
2. 1. 4. 4. Zajištění nároku poškozeného („zátvor“)	123
3. Vojenský trestní řád soudní z roku 1912 (exkurs)	127
4. Zákon č. 319/1948 Sb., o zlidovění soudnictví	131

Kapitola II. Poškozený v trestním řádu č. 87/1950 Sb.

1. Východiska úpravy poškozeného v trestním řádu č. 87/1950 Sb., pojem poškozeného v tomto trestním řádu	133
1. 1. Základní východiska trestního řádu č. 87/1950 Sb. a úpravy poškozeného v něm	133
1. 2. Vymezení pojmu poškozeného v trestním řádu č. 87/1950 Sb., jeho postavení a oprávnění v trestním řízení	134
2. Zastupování poškozeného	140

3. Rozhodování o nárocích poškozeného v trestním (adhezním) řízení	142
Kapitola III. Poškozený v trestním řádu č. 64/1956 Sb.	159
1. Základní rysy trestního řádu č. 64/1956 Sb., důvody jeho přijetí, pojem poškozeného v tomto trestním řádu	159
1. 1. Základní rysy trestního řádu č. 64/1956 Sb. a okolnosti jeho přijetí.....	159
1. 2. Pojem poškozeného v trestním řádu č. 64/1956 Sb., jeho postavení a oprávnění v trestním řízení.....	161
2. Zastupování poškozeného	169
3. Rozhodování o nároku poškozeného na náhradu škody v trestním (adhezním) řízení	171
Kapitola IV. Základní rysy úpravy postavení poškozeného a adhezního řízení v trestním řádu č. 141/1961 Sb., charakteristika jednotlivých novel trestního řádu z roku 1961 týkajících se poškozeného	184
1. Základní rysy úpravy postavení poškozeného a adhezního řízení v původním znění trestního řádu č. 141/1961 Sb.....	184
1. 1. Trestní řád č. 141/1961 Sb. a okolnosti jeho schválení.....	184
1. 2. Základní rysy úpravy postavení poškozeného v trestním řádu č. 141/1961 Sb. v jeho původním znění.....	185
1. 2. 1. Obecně.....	185
1. 2. 2. Pojem poškozeného, poškozený jako strana v trestním řízení, klasifikace poškozených.....	189
1. 2. 3. Neslučitelnost postavení poškozeného a spoluobviněného, další případy vyloučení účasti poškozeného	195
1. 2. 4. Základní rysy úpravy rozhodování o náhradě škody v adhezním řízení.....	198
1. 2. 5. Vydání věci poškozenému mimo rámec adhezního řízení	202
1. 2. 6. Zastupování poškozeného a přechod práv poškozeného na jeho právního nástupce	204
1. 2. 7. Zajištění nároku poškozeného.....	206
2. Vybrané novely trestního řádu č. 141/1961 Sb. týkající se poškozeného ...	208
2. 1. Úvodní poznámka	208
2. 2. Novela trestního řádu č. 57/1965 Sb.	209
2. 3. Novela trestního řádu č. 149/1969 Sb., důsledky úpravy objasňování přečinů a řízení před samosoudcem.....	210
2. 4. Novela trestního řádu č. 48/1973 Sb.	211
2. 5. Novela trestního řádu č. 178/1990 Sb.	212
2. 5. 1. Obecná charakteristika novely č. 178/1990 Sb.	212
2. 5. 2. Přehled změn v úpravě postavení poškozeného provedených novelou č. 178/1990 Sb.	213
2. 5. 2. 1. Zrušení oprávnění prokurátora podat návrh na náhradu škody v adhezním řízení.....	213
2. 5. 2. 2. Trestní stíhání se souhlasem poškozeného.....	217
2. 5. 2. 3. Ostatní změny provedené novelou č. 178/1990 Sb. ve vztahu k úpravě poškozeného.....	218
2. 6. Novela trestního řádu č. 558/1991 Sb.	219
2. 7. Novela trestního řádu č. 292/1993 Sb.	219
2. 8. Novela trestního řádu č. 152/1995 Sb.	222
2. 9. Novela trestního řádu č. 265/2001 Sb.	222

2. 9. 1. Obecná charakteristika novely č. 265/2001 Sb. z hlediska úpravy poškozeného a adhezního řízení.....	222
2. 9. 2. Přehled hlavních změn v úpravě poškozeného a adhezního řízení provedených novelou č. 265/2001 Sb.	223
2. 9. 2. 1. Pojem poškozeného a jeho upřesnění	224
2. 9. 2. 2. Rozšíření procesních práv poškozeného a výslovná úprava práva poškozeného vzdát se procesních práv, která mu trestní řád přiznává	225
2. 9. 2. 3. Zakotvení specifického způsobu uplatnění práv poškozeného v trestních věcech, ve kterých by jednotlivým výkonem práv mimořádně vysokého počtu poškozených mohl být ohrožen rychlý průběh trestního řízení	226
2. 9. 2. 4. Doručování písemností poškozenému.....	227
2. 9. 2. 5. Právo poškozeného na bezplatné zastoupení nebo na zastoupení za sníženou odměnu	227
2. 9. 2. 6. Trestní stíhání se souhlasem poškozeného.....	228
2. 9. 2. 7. Oprávnění poškozeného podat stížnost proti usnesení o zastavení trestního stíhání a postoupení věci jinému orgánu v přípravném řízení	229
2. 9. 2. 8. Povinnost soudu rozhodnout zpravidla vždy pozitivně o nároku na náhradu škody v adhezním řízení, byl-li obžalovaný uznán vinným	229
2. 9. 2. 9. Změna pravomoci rozhodovat o schválení narovnání v přípravném řízení	230
2. 10. Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže.....	230
2. 11. Zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů	231
2. 12. Zákon č. 283/2004 Sb.	231

Část třetí. Pojem, postavení a oprávnění poškozeného v trestním řízení, vyloučení a omezení účasti poškozeného na trestním řízení, zastupování poškozeného a přechod práv poškozeného na jeho právního nástupce

Kapitola I. Pojem poškozeného v trestněprocesním smyslu, jeho postavení v trestním řízení, práva a povinnosti	235
1. Pojem poškozeného, rozlišení dvou kategorií poškozených.....	235
1. 1. Poškozený jako subjekt trestního procesu, dvě kategorie poškozených.....	235
1. 2. Poškozený ve smyslu § 43 odst. 1 TrŘ a poškozený s právem na náhradu škody (§ 43 odst. 3 TrŘ), obecně k podmínkám uplatnění nároku na náhradu škody.....	242
1. 2. 1. Obecná definice poškozeného (§ 43 odst. 1 TrŘ)	242
1. 2. 2. Poškozený s právem na náhradu škody (§ 43 odst. 3 TrŘ), obecně k podmínkám uplatnění nároku na náhradu škody	242
2. K postavení poškozeného v trestním řízení, jeho právům a povinnostem, poučení poškozeného o jeho právech a poskytnutí mu plné možnosti k jejich uplatnění	243
2. 1. Obecné otázky postavení poškozeného.....	243
2. 2. Klasifikace procesních práv a povinností poškozeného v trestním řízení.....	244

2. 2. 1. Práva náležející každému poškozenému bez rozdílu, tedy bez ohledu na možnost žádat náhradu škody	245
2. 2. 2. Práva náležející poškozenému, který má podle zákona proti obviněnému nárok na náhradu škody způsobené trestným činem	247
2. 3. Poučení poškozeného o jeho právech a poskytnutí mu plné možnosti k jejich uplatnění.....	250
3. Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody na majetku obviněného	252
3. 1. Obecné rysy institutu zajištění nároku poškozeného v trestním řádu.....	252
3. 2. Rozhodnutí o zajištění nároku poškozeného, důvody zajištění	255
3. 3. Peněžitá jistota	260
3. 4. Zrušení a omezení zajištění nároku poškozeného, vynětí věci náležejících jiné osobě než obviněnému ze zajištění	262

Kapitola II. Vyloučení a omezení účasti poškozeného

v trestním řízení	263
1. Obecné otázky.....	263
2. Vyloučení účasti poškozeného na trestním řízení pro neslučitelnost postavení poškozeného a dalších osob zúčastněných na řízení	265
3. Specifický způsob uplatnění práv poškozeného v případech, kdy je počet poškozených mimořádně vysoký a jednotlivým výkonem jejich práv by mohl být ohrožen rychlý průběh trestního stíhání	266
4. Vyloučení oprávnění poškozeného podat návrh na přiznání náhrady škody, bylo-li již o nároku rozhodnuto v občanskoprávním nebo jiném příslušném řízení	273
5. Vzdání se procesních práv poškozeného jeho výslovným prohlášením	275

Kapitola III. Zastupování poškozeného a přechod práv poškozeného na jeho právního nástupce

1. Zastupování poškozeného	279
1. 1. Zastoupení poškozeného jako fyzické osoby zákonným zástupcem nebo opatrovníkem	279
1. 2. Zastupování (jednání jménem) právnických osob a státu	283
1. 3. Zastoupení poškozeného zmocněncem	289
1. 3. 1. Některé obecné otázky	289
1. 3. 2. Zastoupení nemajetného poškozeného zmocněncem	290
2. Přechod práv poškozeného na jeho právního nástupce	296

Část čtvrtá. Poškozený v přípravném řízení trestním

Kapitola I. Účast poškozeného v přípravném řízení, zvláštnosti vymezení poškozeného a uplatnění nároku v tomto stadiu řízení

1. Přípravné řízení, orgány činné v jeho rámci, možnosti aktivní účasti poškozeného v řízení již v tomto stadiu a zjišťování okolností vztahujících se k postavení poškozeného i jeho nároku na náhradu škody	303
2. Zvláštnosti vymezení poškozeného v přípravném řízení a jeho jednotlivých fázích, uplatnění nároku na náhradu škody v přípravném řízení.....	313

2. 1. Pojem poškozeného a jeho zvláštnosti v přípravném řízení (v prověřování a ve vyšetřování).....	313
2. 2. Poškozený s právem na náhradu škody, specifika uplatnění nároku v přípravném řízení	323
2. 2. 1. Uplatnění nároku na náhradu škody poškozeným v přípravném řízení.....	323
2. 2. 2. Uplatnění nároku na náhradu škody poškozeným vůči určité osobě.....	324
2. 2. 3. Uplatnění nároku na náhradu škody v přípravném řízení poškozeným, jeho zákonným zástupcem, opatrovníkem nebo zmocněncem jeho jménem, právním nástupcem poškozeného.....	325
2. 2. 4. Uplatnění nároku na náhradu škody poškozeným včas	326
2. 2. 5. Uplatnění nároku na náhradu škody v přípravném řízení poškozeným co do důvodu a výše.....	327
2. 3. Vyloučení nebo omezení možnosti uplatnění nároku poškozeného na náhradu škody již v přípravném řízení	327

Kapitola II. Oprávnění a povinnosti poškozeného v přípravném řízení, plnění poučovací povinnosti ve vztahu k poškozenému, zásady postupu státního zástupce a policejního orgánu ve vztahu k poškozenému, právo poškozeného podat stížnost proti některým rozhodnutím ve věci v přípravném řízení a jeho oprávnění domáhat se přezkoumání věci i po zamítnutí stížnosti, zajištění nároku poškozeného na náhradu škody na majetku obviněného

1. Oprávnění a povinnosti poškozeného a plnění poučovací povinnosti podle § 46 TrŘ vůči němu v přípravném řízení	328
1. 1. Úvodní poznámka k oprávněním a povinnostem poškozeného a plnění poučovací povinnosti vůči němu v přípravném řízení.....	328
1. 2. K některým procesním oprávněním poškozeného a jejich uplatnění v přípravném řízení	328
1. 2. 1. Poučení poškozeného o jeho právech v přípravném řízení a poskytnutí plné možnosti jejich uplatnění v jeho rámci.....	329
1. 2. 2. Právo poškozeného být poučen o právu na informace a právo na informace o propuštění obviněného nebo jeho uprchnutí z vazby a z výkonu trestu odnětí svobody.....	333
1. 2. 3. Právo poškozeného na to, aby při provádění úkonů trestního řízení bylo s ním jednáno tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel trestního řízení a aby byla vždy šetřena jeho osobnost a ústavou zaručená práva.....	336
1. 2. 4. Účast poškozeného na dokazování.....	340
1. 2. 5. Nahlížení do spisů poškozeným.....	344
1. 2. 6. Právo žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu a státního zástupce konajícího vyšetřování.....	353
1. 2. 7. Právo na oznámení některých důležitých rozhodnutí v přípravném řízení a na podání stížnosti proti nim.....	353
2. Postup státního zástupce a policejního orgánu ve vztahu k poškozenému a uplatnění nároku na náhradu škody v přípravném řízení, právo poškozeného podat stížnost proti některým rozhodnutím ve věci v přípravném řízení a jeho oprávnění domáhat se přezkoumání těchto rozhodnutí (dohled a kontrola skončené věci)	354

2. 1. Obecné poznámky k postupu státního zástupce a policejního orgánu ve vztahu k poškozenému a uplatnění nároku na náhradu škody v přípravném řízení.....	354
2. 2. Základní zásady postupu policejního orgánu ve vztahu k poškozenému.....	354
2. 3. Základní zásady postupu státního zástupce ve vztahu k poškozenému.....	359
2. 3. 1. Vzájemný vztah státního zástupce a poškozeného, přehled povinností státního zástupce, které ve vztahu k poškozenému plní ...	359
2. 3. 2. Obecně k doзору státního zástupce v přípravném řízení a jeho zaměření i na uplatnění práv poškozeného.....	360
2. 3. 3. Žádosti poškozených o přezkoumání postupu policejního orgánu (státního zástupce konajícího vyšetřování v případech uvedených v § 161 odst. 3, 4 TrŘ) jako podnět k výkonu doзору.....	363
2. 3. 4. Právo poškozeného podat stížnost proti usnesení o odložení věci (§ 159a odst. 5, 6 TrŘ), právo podat stížnost proti usnesení o zastavení trestního stíhání a postoupení věci jinému orgánu (§ 171 odst. 2 a § 172 odst. 3 TrŘ), právo poškozeného podat stížnost proti rozhodnutím o odklonech v přípravném řízení	367
2. 3. 4. 1. Historické souvislosti širší úpravy práva poškozeného podávat opravné prostředky proti rozhodnutím o věci v přípravném řízení....	367
2. 3. 4. 2. Právo poškozeného podat stížnost proti usnesení o odložení věci (§ 159a odst. 5, 6 TrŘ).....	370
2. 3. 4. 3. K otázce, zda může poškozený podat stížnost proti usnesení o odložení věci ve zkráceném přípravném řízení.....	371
2. 3. 4. 4. Právo poškozeného podat stížnost proti usnesení o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci jinému orgánu	374
2. 3. 4. 5. K právu stížnosti podat stížnost proti usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání a schválení narovnání (exkurs)	375
2. 3. 5. Oprávnění poškozeného podat podnět k dohledu nad postupem státního zástupce	377
2. 3. 6. Možnost poškozeného požádat o uplatnění výjimečného oprávnění nejvyššího státního zástupce nařídít kontrolu skončené věci (exkurs).....	379
2. 4. Zvláštnosti postupu státního zástupce při zajištění nároku poškozeného na majetku obviněného v přípravném řízení	381
2. 4. 1. Výchozí úprava postupu státního zástupce při zajištění nároku poškozeného na majetku obviněného, vztah zajištění nároku poškozeného k vydávání věci poškozenému v přípravném řízení	381
2. 4. 2. Postup státního zástupce při zajištění nároku poškozeného, jeho omezení, zrušení a vynětí věci ze zajištění.....	386

Část pátá. Poškozený v řízení před soudem, náhrada škody a adhezní řízení

Kapitola I. Účast poškozeného v řízení před soudem, jeho vymezení, způsobilost vystupovat jako poškozený a podmínky uplatnění nároku na náhradu škody	401
1. Několik poznámek k účasti poškozeného ve stadiu projednání trestní věci v řízení před soudem, dvě kategorie poškozených v řízení před soudem	401

1. 1. Charakter účasti poškozeného ve stadiu projednání trestní věci v řízení před soudem	401
1. 2. Dvě kategorie poškozených ve stadiu projednání trestní věci v řízení před soudem	403
2. Způsobilost vystupovat jako poškozený ve stadiu řízení před soudem	406
2. 1. Přehled.....	406
2. 2. K obchodním společnostem a družstvům jako poškozeným ve stadiu projednání trestní věci v řízení před soudem (exkurs).....	408
2. 2. 1. Pojem a typy obchodních společností, jejich založení, vznik, zrušení a zánik	408
2. 2. 2. Jednání obchodní společnosti.....	410
2. 2. 3. Základní kapitál, vklad, správa vkladu, podíl	410
2. 2. 4. Veřejná obchodní společnost.....	411
2. 2. 4. 1. Pojem, založení a vznik veřejné obchodní společnosti.....	411
2. 2. 4. 2. Statutární orgán veřejné obchodní společnosti, společníci, vklad, základní kapitál, ručení.....	411
2. 2. 5. Komanditní společnost.....	412
2. 2. 5. 1. Pojem, založení a vznik komanditní společnosti	412
2. 2. 5. 2. Statutární orgán komanditní společnosti, společníci, vklad, základní kapitál, ručení	413
2. 2. 6. Společnost s ručením omezeným	413
2. 2. 6. 1. Pojem, založení a vznik společnosti s ručením omezeným	413
2. 2. 6. 2. Statutární orgán společnosti s ručením omezeným, společníci, vklad, základní kapitál, ručení.....	414
2. 2. 6. 3. Další orgány společnosti s ručením omezeným	415
2. 2. 7. Akciová společnost.....	415
2. 2. 7. 1. Pojem, založení a vznik akciové společnosti	415
2. 2. 7. 2. Statutární orgán akciové společnosti, akcionáři (společníci), základní kapitál, ručení	416
2. 2. 7. 3. Další orgány akciové společnosti.....	416
2. 2. 8. Evropská společnost.....	417
2. 2. 9. Některé zvláštní typy obchodních společností.....	417
2. 2. 9. 1. Banky	417
2. 2. 9. 2. Investiční společnosti a investiční fondy	417
2. 2. 9. 3. Pojišťovny a zajišťovny	418
2. 2. 10. Družstvo	418
2. 2. 10. 1. Pojem, založení a vznik družstva	418
2. 2. 10. 2. Orgány družstva	418
2. 2. 11. Evropská družstevní společnost	419
2. 2. 12. Majetkové poměry právnických osob (obchodních společností).....	419
3. Podmínky uplatnění nároku na náhradu škody	421
3. 1. Uplatnění nároku na náhradu škody poškozeným	421
3. 2. Uplatnění nároku na náhradu škody poškozeným vůči určité osobě.....	424
3. 3. Uplatnění nároku na náhradu škody poškozeným, jeho zákonným zástupcem, opatrovníkem nebo zmocněncem jeho jménem, právním nástupcem poškozeného.....	425
3. 4. Uplatnění nároku na náhradu škody poškozeným včas (ve lhůtě uvedené v § 43 odst. 3 větě druhé TrŘ)	427
3. 5. Uplatnění nároku na náhradu škody poškozeným co do důvodu a výše.....	428

3. 6. Vyloučení nebo omezení možnosti uplatnění nároku poškozeného na náhradu škody v trestním řízení	431
---	-----

Kapitola II. Obecné základy odpovědnosti za škodu podle občanského zákoníku, zákoníku práce, obchodního zákoníku a vztah odpovědnosti za škodu k odpovědnosti za bezdůvodné obohacení

1. Úvodní poznámka	434
2. Odpovědnostní vztah	434
3. Druhy odpovědnosti	435
4. Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu	435
5. Odpovědnost za škodu, rozsah a způsob náhrady škody podle občanského zákoníku	438
5. 1. Obecná odpovědnost za škodu	438
5. 2. Zvláštní odpovědnost za škodu	439
5. 3. Rozsah a způsob náhrady škody	442
6. Odpovědnost za škodu, rozsah a způsob náhrady škody v pracovněprávních vztazích	446
6. 1. Odpovědnost zaměstnance za škodu	446
6. 2. Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	448
6. 3. Odpovědnost podle nových pracovněprávních předpisů	449
7. Odpovědnost za škodu, rozsah a způsob náhrady škody v obchodních vztazích	450
8. Promlčení a prekluze nároku na náhradu škody	452
9. Bezdůvodné obohacení a jeho vztah k náhradě škody	453

Kapitola III. Problematika adhezního řízení

1. Podstata, význam a charakteristické rysy adhezního řízení	455
2. Různé fáze uplatňování nároku poškozeného a rozhodování o něm soudem v rámci adhezního řízení	461
2. 1. Obecná poznámka	461
2. 2. Uplatnění nároku poškozeného u hlavního líčení a rozhodnutí o nepřipuštění poškozeného k hlavnímu líčení	463
2. 2. 1. Úkony soudu a poškozeného na počátku hlavního líčení	463
2. 2. 2. Rozhodnutí soudu o nepřipuštění poškozeného k hlavnímu líčení	466
2. 2. 3. Nemožnost uplatňovat jakákoli práva poškozeného	469
2. 2. 4. Nemožnost uplatňovat nárok na náhradu škody v adhezním řízení	471
2. 3. Rozhodnutí soudu v hlavním líčení o nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem	474
2. 3. 1. Podstata rozhodnutí soudu o nároku poškozeného (§ 228 a 229 TrŘ)	474
2. 3. 2. Rozhodnutí o přiznání nároku poškozenému (§ 228 odst. 1 TrŘ)	480
2. 3. 2. 1. Obecné předpoklady	480
2. 3. 2. 2. Odsuzující rozsudek	482
2. 3. 2. 3. Způsobení škody trestným činem	483
2. 3. 2. 4. Majetková škoda způsobená trestným činem	484
2. 3. 2. 5. Podklad v mimotrestních hmotněprávních předpisech	487
2. 3. 2. 6. Rozsah náhrady škody	491
2. 3. 2. 7. Úroky z prodlení, poplatek z prodlení	497

2. 3. 2. 8. Překážky přiznání nároku poškozeného.....	498
2. 3. 2. 9. Odůvodnění výroku o přiznání nároku poškozeného.....	500
2. 3. 3. Náležitosti výroku o náhradě škody a plnění ve splátkách (§ 228 odst. 2 TrŘ)	501
2. 3. 4. Náhrada škody v cizí měně (§ 228 odst. 3 TrŘ).....	506
2. 3. 5. Odkázání poškozeného na občanskoprávní nebo jiné řízení (§ 229 TrŘ) .I.....	507
2. 3. 6. Odkázání poškozeného s celým uplatněným nárokem (§ 229 odst. 1 TrŘ)	510
2. 3. 7. Odkázání poškozeného se zbytkem uplatněného nároku (§ 229 odst. 2 TrŘ)	512
2. 3. 8. Odkázání poškozeného při zproštění obžaloby (§ 229 odst. 3 TrŘ)	513

Část šestá. Trestní stíhání se souhlasem poškozeného

Kapitola I. Historická východiska úvah o opětovném zavedení institutů soukromé (podpůrné) žaloby nebo alespoň souhlasu poškozeného s trestním stíháním některých trestných činů před novelou trestního řádu provedenou zákonem č. 178/1990 Sb.....	517
---	------------

Kapitola II. Trestní stíhání se souhlasem poškozeného po novele č. 178/1990 Sb. – současný stav a hlavní problémy	526
1. Úprava trestního stíhání se souhlasem poškozeného novelou trestního řádu č. 178/1990 Sb., zařazení dispozičního práva poškozeného do kontextu procesních institutů zohledňujících zájem poškozeného na zahájení trestního řízení a pokračování v něm	526
2. Základní rysy platné právní úpravy souhlasu poškozeného s trestním stíháním, hodnocení této úpravy v kontextu s ostatními instituty zohledňujícími zájem poškozeného na zahájení trestního řízení a pokračování v něm	529
3. K hlavním aplikačním problémům týkajícím se ustanovení § 163 a 163a TrŘ	535
3. 1. Úvodní poznámka	535
3. 2. Uplatnění dispozičního práva poškozeného v závislosti na stadiu trestního řízení	535
3. 3. Dotazování se poškozeného, zda dává souhlas s trestním stíháním... ..	538
3. 4. Souhlas poškozeného v případech jednočinného souběhu trestných činů a u pokračujících trestných činů, v případě několika poškozených	539
3. 5. Poměr poškozeného a toho, vůči němuž má právo udělit nebo odepřít souhlas s trestním stíháním	541
3. 6. Vztah mezi úpravou v § 163 odst. 1 TrŘ a v § 44 odst. 1 TrŘ.....	543
3. 7. Oprávnění dávat souhlas s trestním stíháním za poškozeného, který nemá plnou způsobilost k právním úkonům	543
3. 8. Otázka přechodu práva poškozeného dát souhlas s trestním stíháním na právního nástupce	545
3. 9. K okolnostem vylučujícím uplatnění souhlasu poškozeného (§ 163a odst. 1 TrŘ).....	546

Část sedmá. Účast poškozeného při rozhodování o procesních odklonech

Kapitola I. Odklon v českém trestním řízení..... 551

1. Obecné otázky odklonu..... 551
2. K mediaci v trestních věcech 555

Kapitola II. Účast poškozeného při rozhodování o podmíněném zastavení trestního stíhání (podmíněném odložení podání návrhu na potrestání), narovnání a odstoupení od trestního stíhání mladistvého 559

1. Společné rysy účasti poškozeného na procesních odklonech 559
 1. 1. K pojmu poškozeného u procesních odklonů 561
 1. 2. Rozdíly ve vztahu k adheznímu řízení 564
 1. 3. Shodné rysy odklonů s adhezním řízením 567
 1. 4. Způsoby vypořádání škody a rozdíly mezi podmíněným zastavením trestního stíhání (podmíněným odložením podání návrhu na potrestání), narovnáním a odstoupením od trestního stíhání mladistvého 569
2. Podmíněné zastavení trestního stíhání (podmíněné odložení podání návrhu na potrestání) a jeho vztah k poškozenému 575
3. Narovnání a jeho vztah k poškozenému 584
4. Odstoupení od trestního stíhání mladistvého a jeho vztah k poškozenému..... 588
5. Náhrada škody v souvislosti s některými hmotněprávními alternativami .. 591

Část osmá. K problematice odškodňování obětí trestné činnosti

Kapitola I. K pojmu oběti trestné činnosti (trestných činů), srovnání s pojmem poškozeného, základní východiska a rysy úpravy odškodňování obětí trestné činnosti v České republice... 597

1. K pojmu oběti trestné činnosti a oběti trestných činů, srovnání s pojmem poškozeného v trestněprocesním smyslu..... 597
2. Východiska úpravy odškodňování obětí trestné činnosti v České republice 604

Kapitola II. Úprava v zákoně č. 209/1997 Sb., o poskytnutí pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů, a postavení poškozeného v trestním řízení a adhezní řízení 612

1. Podstatné rysy úpravy odškodňování obětí trestné činnosti v zákoně č. 209/1997 Sb..... 612
2. Úprava v zákoně 209/1997 Sb. a postavení poškozeného a náhrada škody v trestním (adhezním) řízení..... 616

Část devátá. K vybraným zahraničním úpravám postavení oběti trestného činu (poškozeného)

Kapitola I. Rámcová informace k pojmu, postavení a oprávněním oběti trestných činů v České republice a v jiných zemích	639
---	------------

Kapitola II. Informace o právních úpravách postavení oběti trestného činu (poškozeného) ve vybraných státech	641
---	------------

1. Polsko.....	641
1. 1. Základní rysy postavení poškozeného v trestním řízení	641
1. 2. Pojem a postavení poškozeného, jeho zastupování.....	642
1. 3. Vedlejší, subsidiární (podpůrná) a soukromá žaloba.....	642
1. 4. K uplatnění odklonů.....	645
2. Německo	647
2. 1. Obecné otázky postavení poškozeného.....	647
2. 2. Pojem, postavení a práva poškozeného.....	648
2. 3. Vedlejší, subsidiární (podpůrná) a soukromá žaloba, adhezní řízení	648
2. 4. K uplatnění odklonů a mediace.....	650
2. 5. K odškodňování obětí trestných činů.....	652
3. Rakousko.....	653
3. 1. Obecné rysy úpravy postavení poškozeného	653
3. 2. Pojem poškozeného, jeho postavení a oprávnění, soukromý účastník, subsidiární žaloba.....	653
3. 3. Soukromá žaloba.....	654
3. 4. Náhrada škody a adhezní řízení	655
3. 5. K uplatnění odklonů a k mediaci	656
3. 6. K odškodňování obětí trestných činů.....	657
4. Francie.....	658
4. 1. Obecně k pojmu, postavení a oprávněním poškozeného	658
4. 2. Civilní strana a uplatňování soukromoprávních nároků	658
4. 3. Uplatnění odklonů a mediace.....	659
4. 4. Odškodňování obětí trestných činů.....	660
5. Slovensko.....	661
5. 1. Pojem, postavení a oprávnění poškozeného.....	661
5. 2. Zastupování poškozeného, přechod nároku na náhradu škody na právního nástupce poškozeného.....	665
5. 3. Uplatnění nároku na náhradu škody a adhezní řízení	666
5. 4. Dispoziční právo poškozeného v trestním řízení	667
5. 5. K uplatnění odklonů.....	667
5. 6. K odškodňování obětí trestných činů.....	669

Část desátá. Náměty de lege ferenda

Kapitola I. Poškozený a věcný záměr rekodifikace trestního práva procesního, přehled námětů směřujících ke zdokonalení postavení poškozeného	673
---	------------

1. K postavení a procesním právům poškozeného ve věcném záměru rekodifikace trestního práva procesního z roku 2005	673
--	-----

2. Rámcový přehled námětů směřujících ke zdokonalení postavení a procesních oprávnění poškozeného v české literatuře vztahující se k platnému trestnímu řádu.....	675
Kapitola II. K některým námětům směřujícím ke zlepšení postavení poškozeného v trestním řízení	687
1. Úvodní poznámka	687
2. Jednotlivé náměty směřující ke zlepšení postavení a procesních oprávnění poškozeného	689
2. 1. Možnosti dalšího rozšiřování pojmu poškozeného a rozsahu nároků, které je možno v trestním řízení uplatnit.....	689
2. 2. K posilování pozice poškozeného a jeho práv v trestním řízení na stejnou úroveň jako u obviněného (osoby, proti které se trestní řízení vede)	692
2. 3. K některým otázkám eventuální úpravy oprávnění státního zástupce podávat návrh na přiznání nároku na náhradu škody za poškozeného – exkurs	697
2. 4. Změny v oblasti dispozičního práva poškozeného a možnosti soukromé (podpůrné, vedlejší) žaloby	700
Přehled literatury	703
Věcný rejstřík	711